

Tunnistaminen ja luottamuspalvelut

Työryhmän ensimmäinen kokous
16.2.2016

Työryhmän tehtävät

- Viestintävirasto laissa määritelty valvontaviranomainen -> työryhmästä toimijoiden näkemykset
- toimijoiden yhteissääntelyn edistäminen (luottamusverkosto)
- toimialueena kansallinen tunnistaminen, rajat ylittävä tunnistaminen sekä luottamuspalvelut

Työn organisointi

- Päätyöryhmä
- Alaryhmiä tarpeen mukaan
 - > nyt määräysalaryhmä valmistelemaan määräystä 72 (korvaa nykyiset määräykset 7 ja 8) ja siihen liittyviä dokumentteja (voimaan samaan aikaan kuin uusittu laki 1.7.2016)
- Viestintävirasto hoitaa puheenjohtaja- ja sihteeritehtävät

Työryhmän työtavat

- Työryhmän kokouksia on suunniteltu pidettävän noin kahden kuukauden välein, määräysalaryhmä useammin
 - » Toivomme aktiivista osallistumista, mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.
- Kokousten välillä työryhmän jäseniä pyydetään toimittamaan ehdotuksia ja perusteltuja kommentteja Viestintävirastolle.
 - » Viestit voi lähettää puheenjohtajalle ja/tai sihteereille tai tarpeen vaatiessa koko työryhmälle.
 - » Pyydämme kuitenkin käyttämään sähköpostilistaa maltillisesti.

Kansallinen säädöstilanne

Liikenne- ja viestintäministeriön katsaus

Liikenne- ja
viestintäministeriö

LVM:n säädäntökatsaus

Viestintäviraston tunnistus- ja
luottamuspalvelutyöryhmän kokous 16.2.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö/Kreetta Simola

Luonnos hallituksen esitykseksi tunnistuslain (617/2009) ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi

- Lausuntoaika päättyy 22.2.2016
- Tavoitteena, että lainmuutos tulisi voimaan 1.7.2016
- Lähes kaikki sähköistä allekirjoitusta koskevat säännökset kumottaisiin kansallisesta lainsäädännöstä (eIDAS-asetus sääntelee jatkossa)
- Sähköisen allekirjoituksen oikeusvaikutukset kumottaisiin tunnistuslaista (eIDAS-asetus sääntelee jatkossa)
- Täydentäviä säännöksiä luottamuspalvelujen vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta (4 luku)

Tunnistuslain muuttaminen...

- Tavoitteena vaatia vahvalta sähköiseltä tunnistamiselta vähintään samaa kuin EU-lainsäädäntö vaatii korotetulla varmuustasolla.
- Viestintävirastolle (Vivi) tehtävä valvoa sähköistä tunnistamista ja luottamuspalveluja koskevan EU-lainsäädännön noudattamista.
- Vivi ja Väestörekisterikeskus toteuttavat toimet, joita EU:n sähköisen tunnistamisen yhteentoimivuusjärjestelmä vaatii.
- Tunnistusvälineen tarjoajan ja välityspalvelun tarjoajan velvollisuuksien erottaminen laissa.

Tunnistustilain muuttaminen....

- Vivi:lle valtuus määrätä tarkemmin luottamusverkoston rajapintojen Open Id connect ja SAML standardien kansalliset profiilit
- Tunnistuspäalvelun tarjoajien auditointi (4 luku): Ulkoinen tai sisäinen auditointi mahdollinen *kansalliselle* toimijalle
- Auditointiraportti tulisi toimittaa Vivi:lle vuoden 2016 loppuun mennessä. Kuinka usein auditoinnit?
- EU-korotetun varmuustason vaatimukset vahvan sähköisen tunnistamisen toimijoille 1.7.2016 voimaan → milloin pitää täyttää nämä vaatimukset? Säilyykö vahvan sähköisen tunnistamisen toimijan status siihen asti? Ilmeisesti tarvitaan vielä siirtymäsäännös tästä.

Valtioneuvoston asetus sähköisen tunnistamisen luottamusverkostosta

- Tarkoitus antaa maaliskuussa 2016
 - Luottamusverkoston rajapinnat; velvoite tarjota vähintään yhtä yleisesti käytetyn standardin mukaista teknistä rajapintaa.
 - Luottamusverkostoon kuuluvat neuvottelevat ja sopivat luottamusverkoston toteuttamiseksi välttämättömistä seikoista. Viestintävirastoon perustettavan yhteistyöryhmän tuottamat dokumentit tukevat tässä.

Kiitos

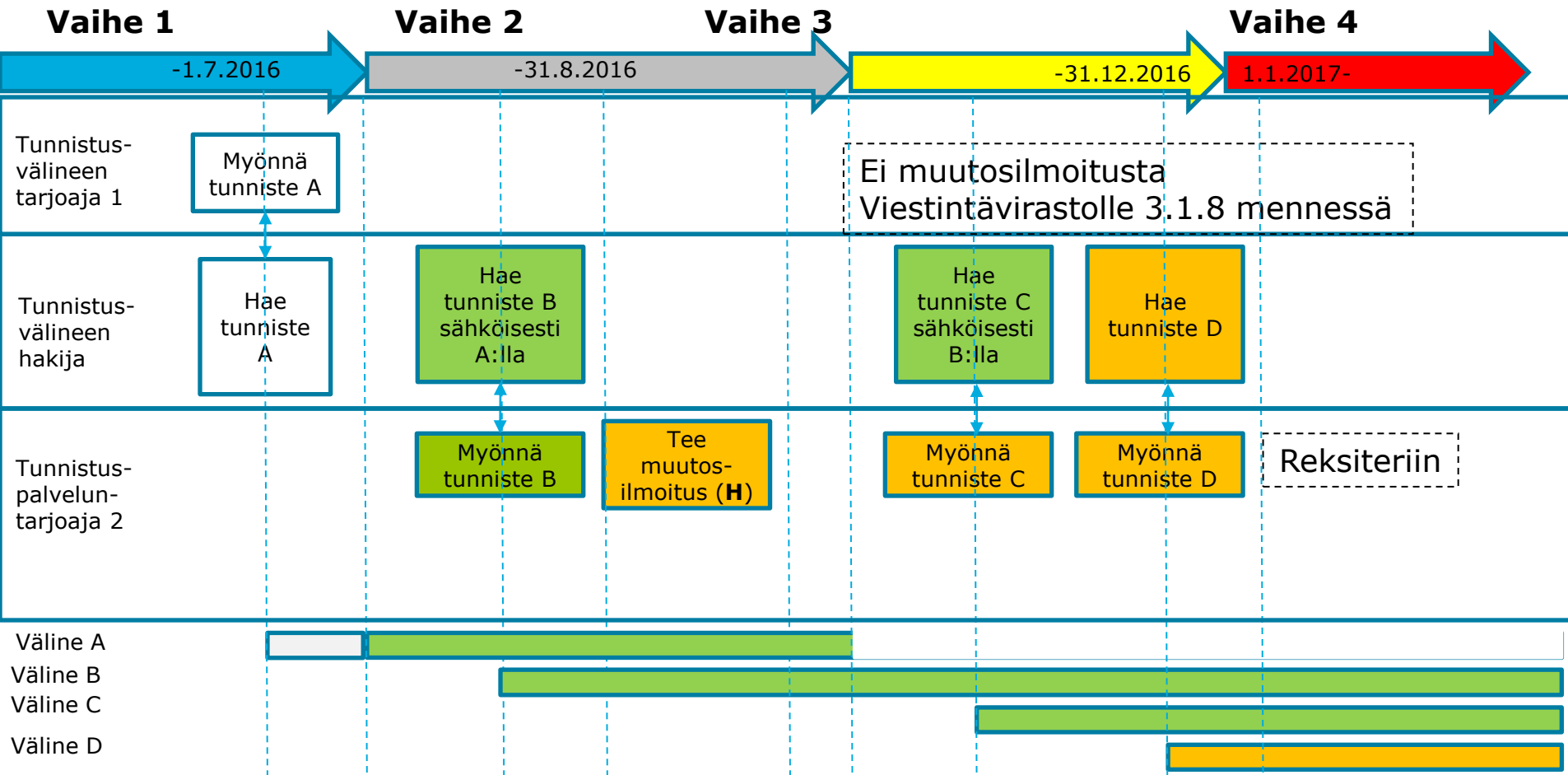
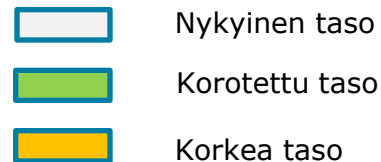
kreetta.simola@lvm.fi

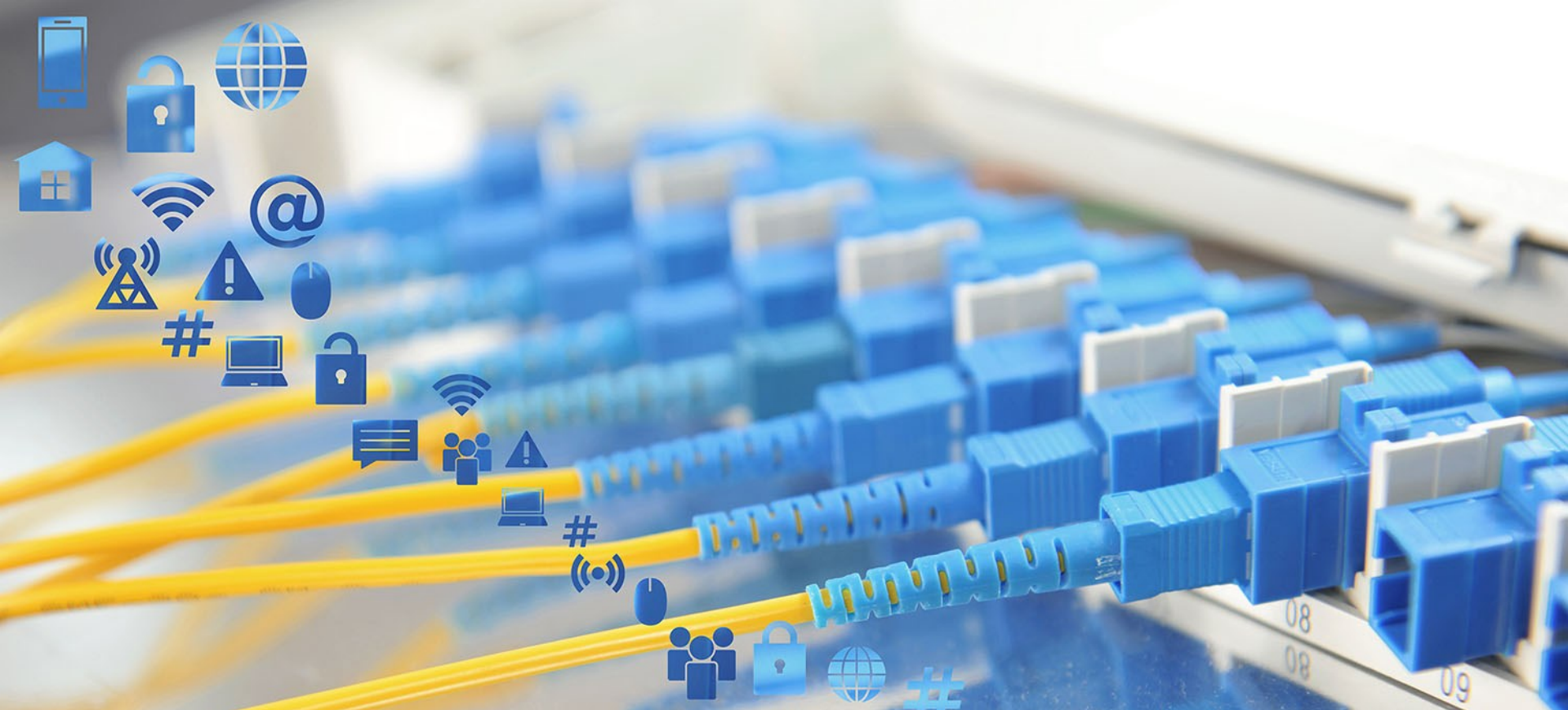
Lisäys esityslistalle: tunnistuspalveluiden siirtymä uuden lain piiriin

Miten ja milloin tunnistuspalveluiden status määritellään muutetun lain mukaan

- Viestintävirasto on tunnistuslain lausunnon valmistelun yhteydessä laatinut ehdotuksen siirtymäsäännöksestä
 - » Nykyiset säilyttäisivät vahvan statuksen (korotetulla tasolla) edellyttäen, että ilmoittavat kahden kuukauden kuluessa lain voimaan tulosta jatkavansa lain piirissä myös muutetun lain mukaan
 - » Tällöin myös ketjuttaminen olisi edelleen mahdollista
 - » *Korkealla tasolla* ei kuitenkaan Vivin näkemyksen mukaan pitäisi hyväksyä takautuvasti korotetun tason tunnistusvälineellä tehtyä ensitunnistusta
- Näkemyksiä asiasta kannattaa toimittaa liikenne- ja viestintäministeriölle, HE-luonnoksen lausuntoaikaa 22.2. saakka

Siirtymäsäännös

eIDAS: rajat ylittävää tunnistamista ja EU:n laajuisia uusia sähköisiä luottamuspalveluja

eIDAS asetus

- ❑ asetus (EU) N:o 910/2014 sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista
- ❑ sovelletaan pääsääntöisesti 1. päivästä heinäkuuta 2016 alkaen; täytäntöönpanosäännökset laadittu pääosin 18.9.2015 mennessä
- ❑ sähköinen tunnistaminen – menetelmien vastavuoroinen tunnustaminen (jäsenvaltioiden välillä)
- ❑ luottamuspalvelut - vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla
 - ❑ Sähköiset allekirjoitukset (+ validointipalvelu ja säilyttämispalvelu)
 - ❑ Sähköiset leimat (+ validointipalvelu ja säilyttämispalvelu)
 - ❑ Sähköiset aikaleimat
 - ❑ Sähköiset rekisteröidyt jakelupalvelut
 - ❑ Verkkosivustojen todentaminen

Komission täytäntöönpanosäädökset

❑ Tunnistaminen

- ❑ Cooperation (EU) 2015/296 (jäsenvaltioiden välinen yhteistyö)
- ❑ Notification (EU) 2015/1984 (järjestelmien ilmoittaminen)
- ❑ Interoperability framework (EU) 2015/1501 (yhteentoimivuusjärjestelmä)
- ❑ Levels of assurance (EU) 2015/1502 (varmuustasot)

❑ Luottamuspalvelut

- ❑ EU Trust Mark (EU:n luotettavuusmerkki)
- ❑ Trusted lists (luotetut luettelot)
- ❑ Advanced electronic signatures and seals (EU) 2015/1506 (kehittyneet sähköiset allekirjoitukset ja leimat)
- ❑ standards for the security assessment of information technology products under articles 30 and 39 of eIDAS (Hyväksytyjen sähköisen allekirjoituksen/leiman luontivälineiden tietoturvasertifiointi) [ei vielä hyväksytty, standardeina mainitaan ISO/IEC 15408 (Common Criteria) ja CEN EN 419 211 osat 1 - 6]

❑ Lisäksi muita ei-sitovia ohjeita

- ❑ ENISA Art 19 ryhmä –luottamuspalveluiden tietoturvaloukkausten ilmoittaminen

Tunnistuslaki: valvotaan – ei valvota

Valvotaan:

Allekirjoittamiseen
käytettävä
laatuvarmenne (VRK)

Valvotaan:

Vahva sähköinen
tunnistuspalvelu
(TUPAS, mobiilivarmenne,
VRK:n tunnistusvarmenne)

Ei valvota:

Sähköinen allekirjoitus
"heikko" sähköinen tunnistaminen
Organisaatioiden sisäinen tunnistaminen
jne. jne. jne.

eIDAS+tunnistuslaki: valvotaan – ei valvota

Ei valvota:

"heikot"
sähköiset
tunnistamispalvelut

Valvotaan jälkikäteen:

ei-hyväksytty
luottamuspalvelut (joita
siis ei ole ilmoitettu
viranomaiselle)

Ennakko- ja jälkivalvonta:

Tunnistus: Kansallinen vahva sähköinen
tunnistuspalvelu, EU:lle notifioitu vahva sähköinen
tunnistuspalvelu, muiden EU-maiden notifioitujen
tunnistuspalveluiden peer review

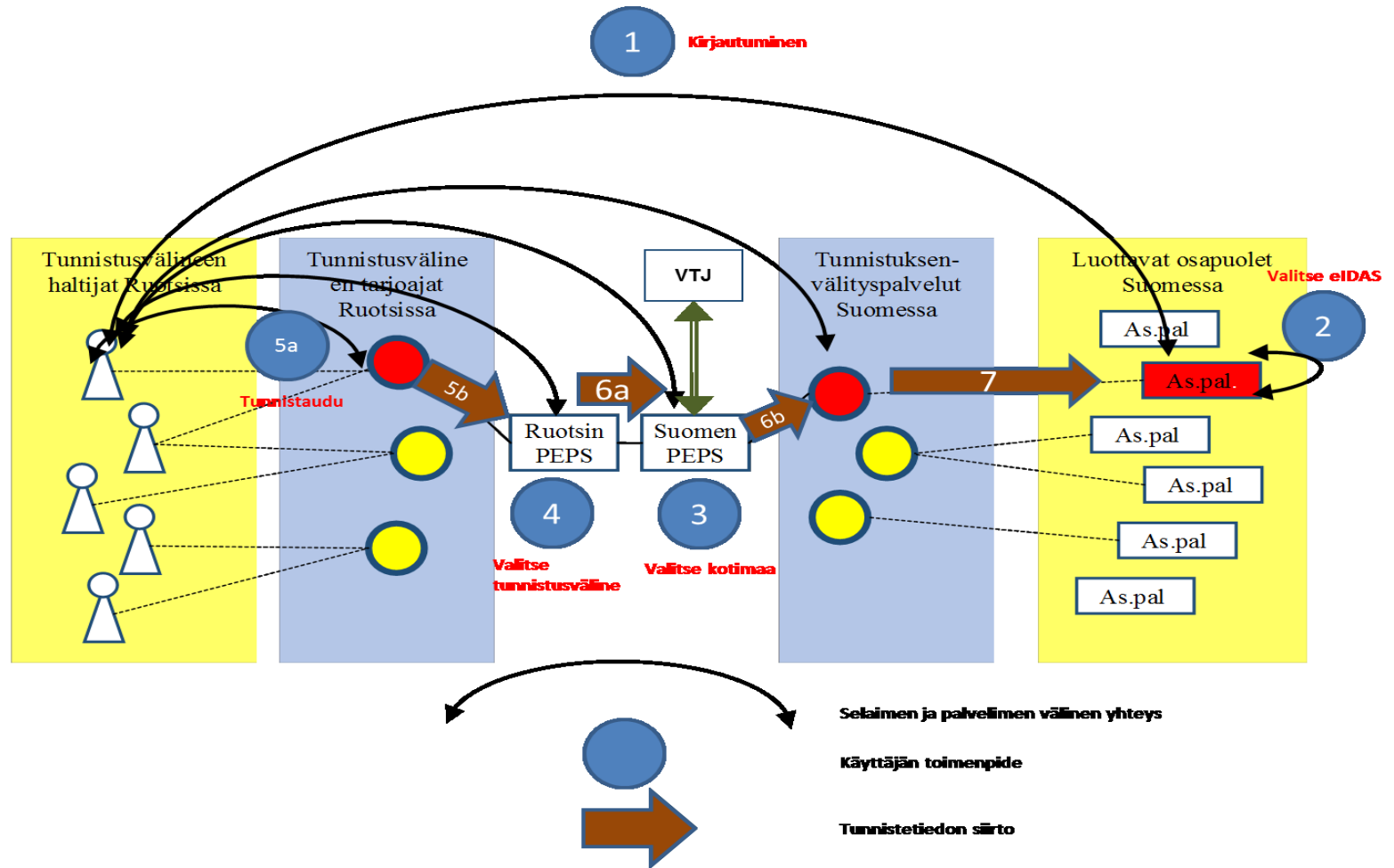
Luottamuspalvelut: sähköiset allekirjoitukset
(kehittynyt tai hyväksytty), sähköiset leimat
(kehittynyt tai hyväksytty), sähköiset aikaleimat,
rekisteröidyt sähköiset jakelupalvelut,
verkkosivuvarmenteet, edellisten validointi- ja
säilytyspalvelut

eIDAS - tunnistuspalvelut

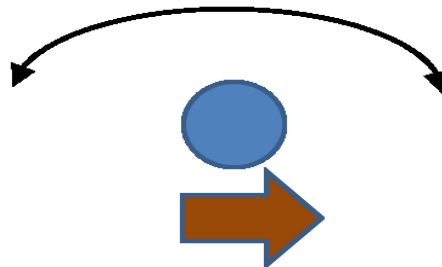
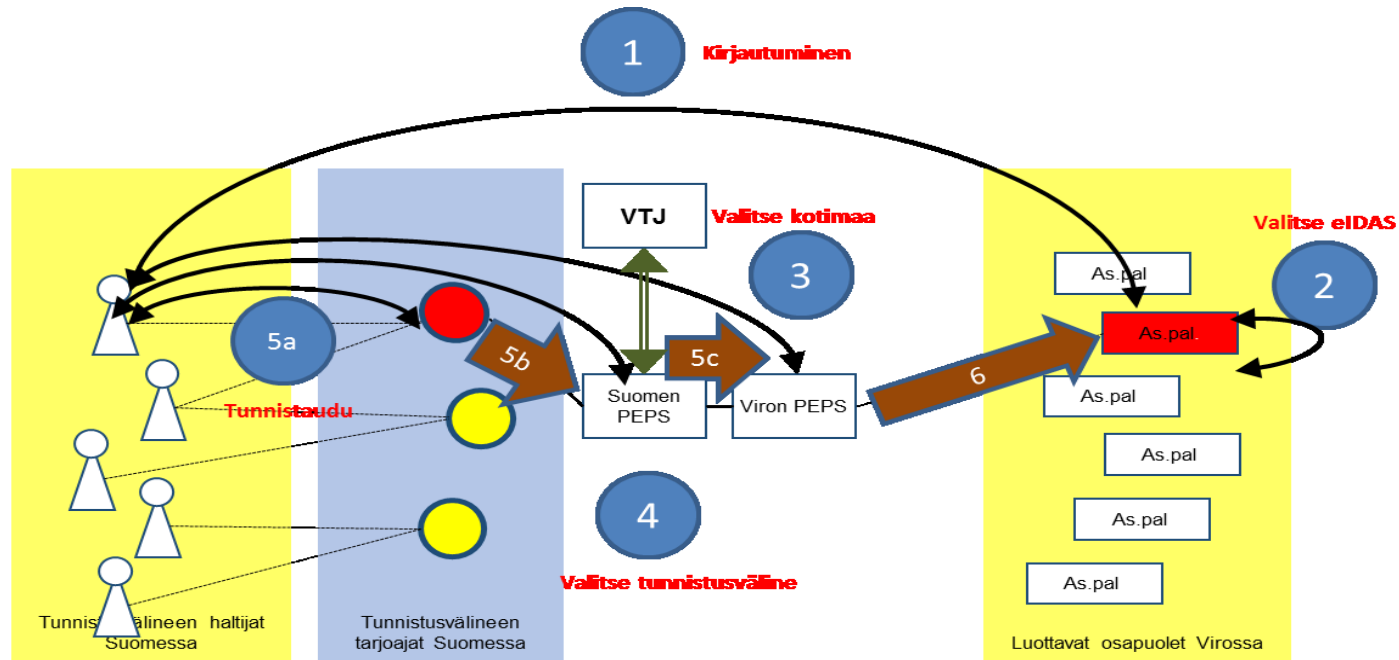
→ Mitä eidas tuo tunnistuspalveluihin:

- Kolme tunnistusvälineen varmuustasoa (levels of assurance, **LOA**): matala, korotettu, korkea
- Korotettu ja korkea tullaan katsomaan Suomessa vahvaksi ja otetaan myös kansallisiin vaatimuksiin
- **Notifiointi** EU:lle=selostus LOA:n täyttämisestä ja tiedot valvonnasta (jos toimija haluaa)
- Notifiointiin liittyy mahdollinen jäsenvaltioiden vertaisarviointi (peer review)
- **co-operation network** = jäsenvaltioiden hallinnollinen ryhmä, joka m. vaihtaa tietoa ja organisoii peer review't
- **Julkishallinnon palvelussa kelpuutettava 2018 EU-alueen notifioitu ulkomainen korotettu tai korkea tunnistus**
- Kansainvälinen **yhteentoimivuus** varmistetaan kansallisilla välityspisteillä (tulee Suomessa VRK:lle) ja yhtenäisellä tunnistetietojen vähimmäisvalikoimalla
- Em. asiat 4:ssä eri komission täytäntöönpanoasetuksessa

Rajat ylittävä tunnistautuminen -1

Rajat ylittävä tunnistautuminen -2

eIDAS – luottamuspalvelut

6

- Pääsääntöisesti kaksi tasoa: hyväksytty tai ei-hyväksytty
- Hyväksytyksi pääsee ilmoittamalla palvelun valvontaelimelle (Vivi)
 - mukaan auditointikertomus – vaatimukset pääosin standardeissa
 - allekirjoitusvälineestä sertifiointi
 - Vivi tarkistaa ja jos ok, merkitsee trusted listille
 - Komissio julkaisee listoja
 - Auditointi toistettava 24 kk välein tai jos valvontaelin pyytää
- Ei-hyväksytyt
 - Lähinnä tietoturvavaatimukset ml. tietoturvahäiriöilmoitus (art 19)
 - Valvontaelin valvoo, jos tulee valitus
- Sisämarkkinaperiaate eIDAS 4 art.: ei saa rajoittaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen palvelun tarjoamista jäsenvaltion alueella

Kansainvälinen yhteistyö

eIDAS Expert Group

- käsittelee eIDAS asetuksen asioita mm. täytäntöönpanosäännökset – [säännösten hyväksyntä **eIDAS komiteassa**]
- jäsenmaat edustettuina
- kokouksia 2-4 kertaa vuodessa – yleensä jakaantuneena kahteen osioon [tunnistaminen/luottamuspalvelut]
- **Technical subgroup**
- eIDAS EG:n alainen tekninen ryhmä
- kokouksia 2-4 kertaa vuodessa
- kokoukset yleensä yhden aiheen ympärillä (esim. kv. rajapinnan speksit, luotetut luettelot, sähköiset rekisteröidyt jakelupalvelut)

eIDAS co operation network

- täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/296 – yhteistyö
- Keskitetty yhteyspiste – LVM ilmoittanut 17.6.2015 Viestintäviraston keskitetyksi yhteyspisteeksi ja yhdyshenkilöiksi Anne Lohtanderin ja Timo Leppisen
- kokouksia 2-4 vuodessa, seuraava 29.2.2016
- aiheena tunnistusjärjestelmien notifiointiin liittyvä jäsenvaltioiden yhteistyö
- tekeillä mm. Guidance on notification form ja Guidance for Peer Reviewing (työ osittain eIDAS Expert Groupissa)

ENISA art 19

- ENISA –Euroopan tietoturvavirasto
- eIDAS art 19 – ohjeistus tietoturvaloukkausten ilmoittamiselle (komissio ei laadi täytäntöönpanosäännöstä)
- kokouksia 2-4 vuodessa, pyritään järjestämään jonkin muun kokouksen (eIDAS EG, FESA) yhteydessä
- jäsenvaltiot edustettuina
- ohjeen tämän hetkinen versio löytyy www-sivulta <https://www.enisa.europa.eu/activities/Resilience-and-CIIP/Incidents-reporting/article19/technical-guideline-for-incident-reporting>

FESA

- Forum of European Supervisory Authorities for Electronic Signatures – eurooppalaisten valvontaelinten yhteistyöryhmä
- kattaa jatkossa kaikki luottamuspalvelut ja tunnistamisen
- kokouksia kaksi kertaa vuodessa
- Vaihtaa tietoa ja laatii suosituksia, ei velvoittavia
- Viestintävirasto mukana nimettynä valvontaelimenä

ETSI TC ESI (Electronic Signatures and Infrastructures)

- European Telecommunications Standards Institute – eurooppalainen telealan standardointiorganisaatio
- TC ESI:n vastuualueena ollut sähköinen allekirjoitus; jatkossa myös muut eIDAS-asetuksen alueet
- kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa
- komission mandaatin M/460 Mandate on Electronic Signature Standardisation mukainen työ
- yhteistyö CEN TC 224 kanssa, joka laatii osan standardeista, mm. EN 419 211 -sarja
- työn pohjana ETSI TR 119 000; Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Rationalised structure for Electronic Signature Standardisation
- ETSI:n laatimat standardit vapaasti saatavilla, CENin standardit maksullisia

SOGIS-MRA

- Senior Officers Group for Information Systems, Mutual Recognition Agreement
- järjestelmä sertifiointien keskinäiseen tunnustamiseen
- mukana 8 maata, joilla omia auditoijia (qualified/authorising participants) ja 2 maata (consuming participant), joilla ei omia auditoijia (Suomi)
- SOGIS-MRA mahdollinen järjestely eIDAS-asetuksen mukaiseen sertifiointiin
- käytettävät standardit SSCD-alueella (Secure Signature Creation Device) –EN 419 211-sarjan standardit

Viestintäviraston tekninen määräys

Määräysdokumentit yleisesti

- Määräys

- » Viestintäviraston määräykset ovat lakien ja asetusten tavoin pakottavaa säädäntöä.

- Määräyksen perustelut ja soveltaminen (MPS)

- » Määräyksen ohessa valmistellaan ja julkaistaan määräyksen perustelut ja soveltaminen (MPS) dokumentti.
- » MPS:ssa avataan tarkemmin lainsäädäntöperustaa ja muuta aiheeseen liittyvää lainsäädäntöä ja sieltä löytyy myös **määräyksen vaikutusarvio**.
- » MPS kuvaa tarkemmin velvoitteiden taustoja, sisältöä, avaa määritelmiä ja siinä annetaan suosituksia ja esimerkkejä määräyksen soveltamistilanteista.

- Viestintäviraston määräyskokoelma löytyy osoitteesta:

- » <https://www.viestintavirasto.fi/ohjausjavalvonta/laitmaarayksetpaaatokset/maaraykset.html>

Vaikutusarviointi

- Viestintäviraston määräyksille tehdään aina vaikutusarviointi
- Määräyksille kehitetty oma vaikutusmalli, joka pohjautuu OM:n linjauksiin. Käytännössä yksinkertaistettu malli lakien vaikutusarviointista
- *Vaikutukset*
 - » *Ehdotuksen perusteet*
 - » *Vaihtoehtojen vertailu*
 - » *Tietoyhteiskuntavaikutukset*
 - » *Taloudelliset vaikutukset*
 - » *Vaikutukset viranomaisten toimintaan*
 - » *Ympäristövaikutukset ja muut yhteiskunnalliset vaikutukset*
- Työryhmän jäsenet voivat toimittaa omia näkemyksiään vaikutusarviointin tueksi

Nykyisten määräyksien sisältö

- Määräys 7

- » Tunnistuspalvelun tarjoajien ilmoitusvelvollisuus
- » Laatuvarmenteita tarjoavien varmentajien ilmoitusvelvollisuus

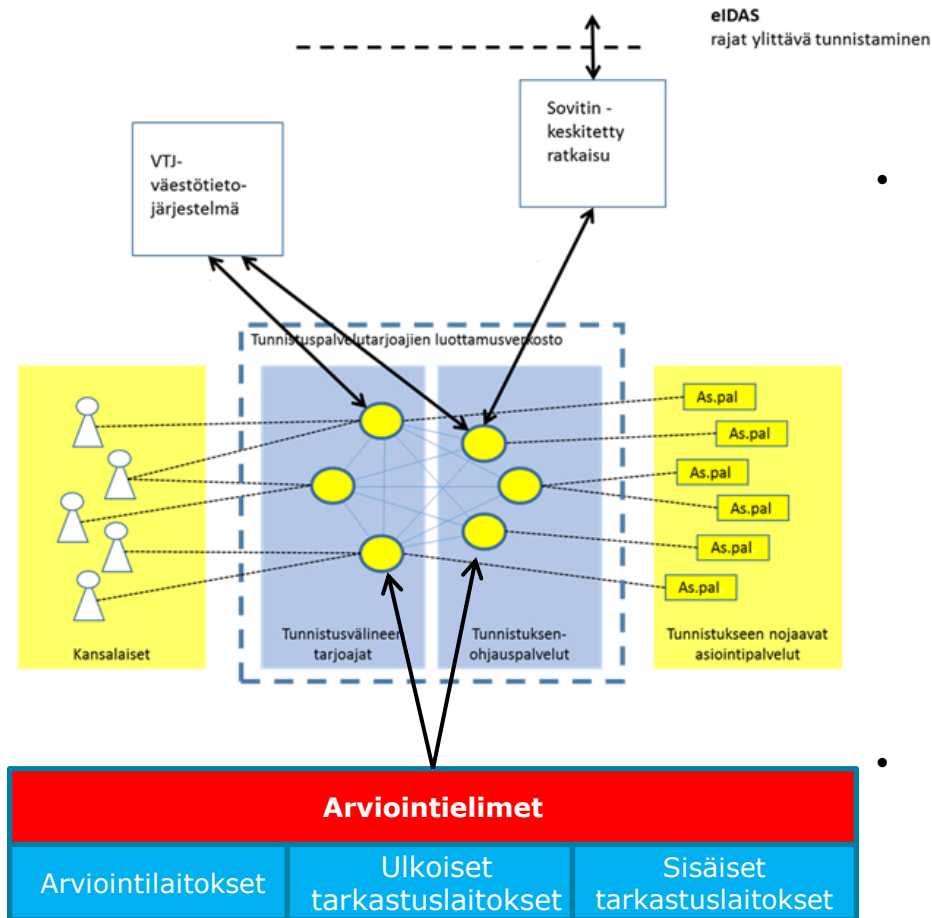
- Määräys 8

- » Tunnistuspalvelun tarjoajien toiminnan luotettavuus ja tietoturvavaatimukset
- » Laatuvarmenteita tarjoavien varmentajien toiminnan luotettavuus ja tietoturvavaatimuksista
- » Ensitunnistaminen
- » Tietoturvallisuuden hallinnan jatkuva kehittäminen, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi

- Laaditaan uusi määräys 72

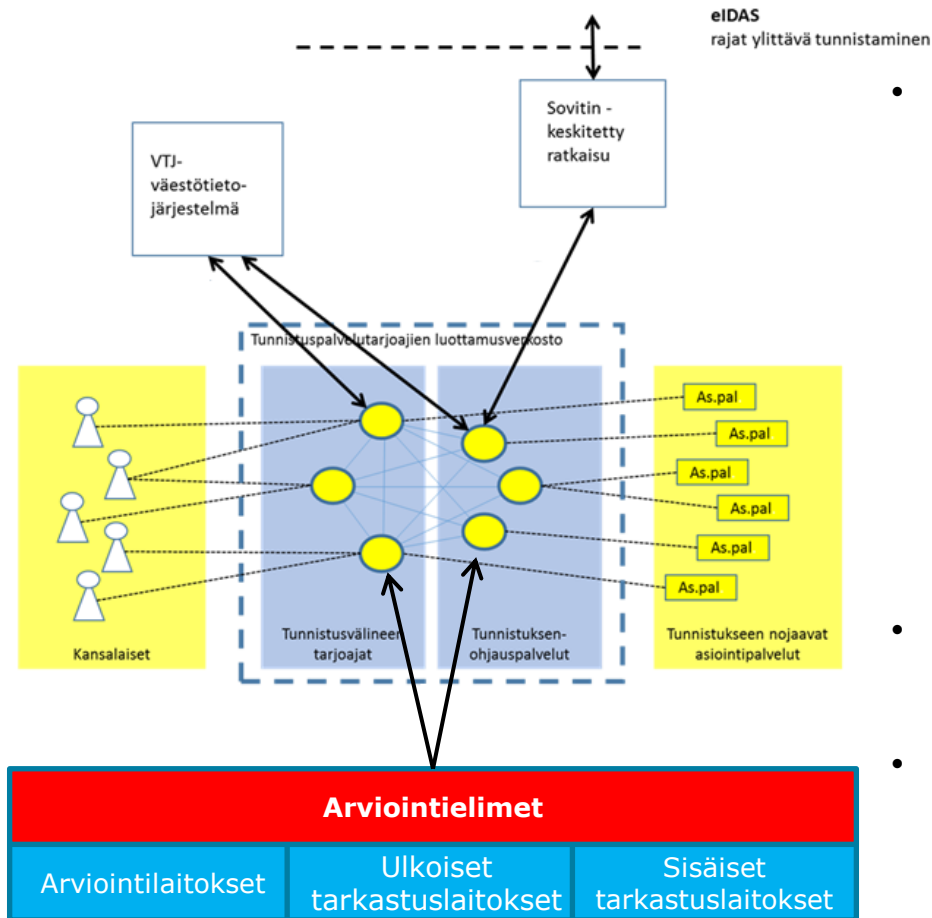
- » yhdistetään M7:sta ja M8:sta säilytettävät vaatimukset
- » uudet asiat

Tunnistaminen – Määräystason asioita

- **Tunnistuspalvelut (*luottamusverkosto*)**
 - Toiminnan aloittaminen
 - ilmoitus ja sisältö
 - Palvelun vaatimukset
 - *Luottamusverkoston rajapinnat*
 - *Rajapinnoissa siirrettävien tunnistamistietojen vähimmäisvalikoima*
 - Tietoturvallisuuden hallinta
 - Luotettavuus ja turvallisuus
 - Toiminnan aikana tehtävät muutokset ja häiriöilmoitukset
- **Arviointielimet**
 - *Pätevyyden arviointi*
 - *Tunnistuspalvelun arviointikriteerit*
- **Rajat ylittävä tunnistaminen**
 - *PEPS:n arviointiperusteet*

Tunnistaminen – Ohje/suositustason asioita

- **Tunnistuspalvelu (Luottamusverkosto)**
 - Toiminnan aloittaminen
 - ilmoituslomake
 - Palvelun vaatimukset
 - Ensitunnistaminen
 - Auditointivaatimusohje
 - Toiminnan aikana tehtävät ilmoitukset
 - Häiriöilmoituslomake
 - Muutosilmoituslomake
 - Rajapintakuvaukset
 - Käytännesäännöt
- **Arviointielimet**
 - Arviointilaitosohje
- **Rajat ylittävä tunnistaminen**
 - Notifiointiohje
 - Häiriöilmoituslomake

Luottamuspalvelut – määräystason asioita

Hyväksytyt luottamuspalvelut

- Arviointiperusteet (toimija ja palvelu) - lähinnä standardiviittauksina
- Määrätään vain siltä osin, kuin Eidas-asetus + täytäntöönpanosäännökset eivät aseta vaatimuksia

Ei hyväksytyt luottamuspalvelut

- Ei määrättäviä asioita

Luottamuspalvelut – ohjetason asioita

Hyväksytyt luottamuspalvelut

- Ilmoituslomake ja -menettely
- Palvelukuvaukset ja arviointivaatimukset
- Ensitunnistaminen
- häiriöilmoituslomake

Ei hyväksytyt luottamuspalvelut

- häiriöilmoituslomake

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset ja allekirjoituksen tai sähköisen leiman luontivälineen sertifioidijat

- Arviointilaitoksen toimintaa ja pätevyyttä koskevat (pääosin standardiviittauksina)
- allekirjoituksen tai sähköisen leiman luontivälineen sertifioidijaa koskevista vaatimuksista, sertifiointinissa noudatettavasta menettelystä ja luontivälinettä koskevista vaatimuksista

Muut arviointielimet - tunnistaminen

- Muu ulkoinen arviointielin
- Sisäinen tarkastuslaitos
- Toimintaa ja pätevyyttä koskevat (pääosin standardiviittauksina)

Asioiden
ryhmittelyä eri
kokouksiin
käsitellään
enemmän pe
19.2.
teknisessä
kokouksessa

Määräysvalmistelun aikataulu

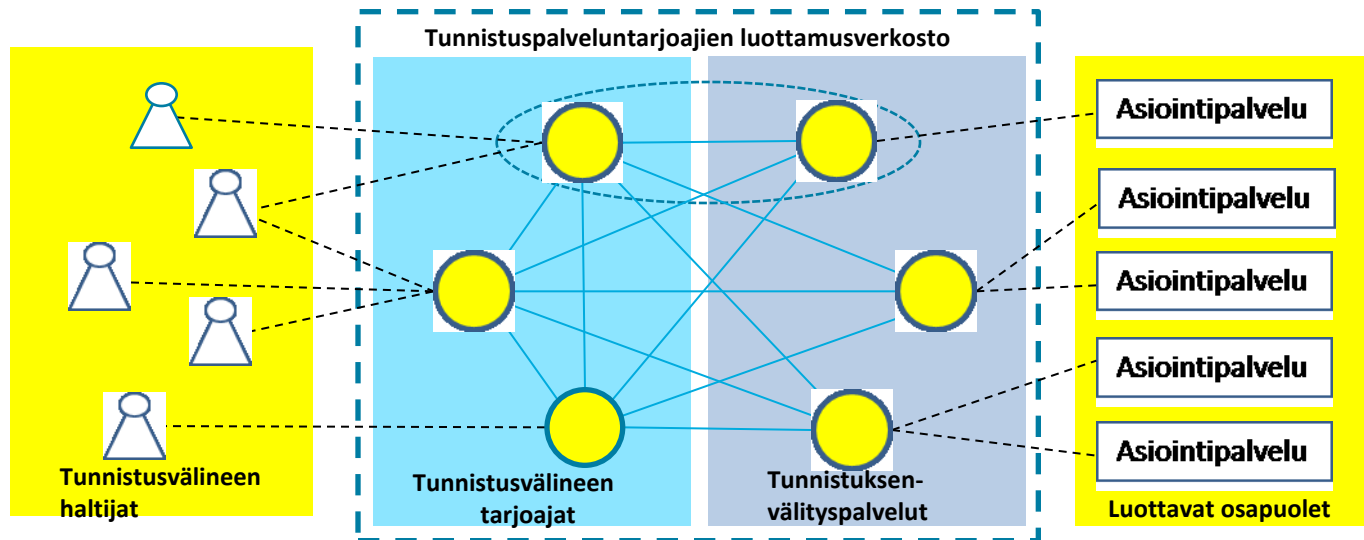
Kokouksen aihe	Ajankohta
Järjestäytyminen ja yleiskuva määräyksestä	19.2. klo 12.30-15
Kansallinen tunnistaminen – rajapintavaatimukset ml. siirrettävät vähimmäistiedot	1.3. klo 13-15.30 tai 2.3. klo 9.30-12
Kansallinen tunnistaminen – auditointi (nykyisten auditointimenettelyiden sopivuus)	17.3. klo 9-11.30
Arviointielintoiminta ja sertifiointi – toimijat ja standardit	24.3. klo 12-14.30
Rajat ylittävä tunnistaminen ja kaikki ilmoitusmenettelyt (aloitus-, muutos- ja häiriöilmoitukset sekä notifiointi-ilmoitukset)	12.4. klo 13-15.30
Hyväksytyt luottamuspalvelut	2.5. klo 9-11.30
Koko määräyksen läpikäynti	9.5. klo 9-11.30
Lausuntojen läpikäynti	10.6. klo 9.30-12

Luottamusverkosto

Tunnistuspalveluntarjoajien luottamusverkosto

- Tunnistuslaki 12 a §
 - » 2 § 14) *luottamusverkostolla* Viestintävirastoon ilmoituksen tehneiden tunnistuspalvelun tarjoajien verkostoa
- tulossa valtioneuvoston asetus
- Sovelletaan 1.5.2017
- Rekisteröidyt toimijat kuuluvat 1.5.2017 luottamusverkostoon suoraan lain nojalla, elleivät tee lopetusilmoitusta tai ellei Vivi tee päätöstä poistaa rekisteristä
- Tulossa Vivin määräysmuutokset M72 (M7+M8)
 - » Tekniset rajapinnat
 - » Tietoturvallisuuden auditointi, johon mukaan luottamusverkostoon vaikuttavat asiat omassa teknisessä toteutuksessa
- Tulossa viranomaisohje/suositus käytäntesäännöistä, sopimusmalleista ja tietosuojasta

Luottamusverkosto

Luottamusverkoston normit ja sopimukset

1. **eIDAS** (niissä tapauksissa, joissa soveltuu tilanteeseen)
2. **Tunnistuslaki**
3. **Valtioneuvoston asetus** (tulossa)
4. **Viestintäviraston määräys 72** (tulossa)
5. Tunnistuspalveluntarjoajan
tunnistusperiaatteet /varmennekäytännöt (muutettaneen)
6. Kahdenvälinen sopimus (nykyiset, tulevat, muutetut)
7. Viestintäviraston ohje käytäntesäännöistä ja sopimusmallit (tuleva)
 - ohje helpottaa sopimusten tekemistä
 - kuvaa viranomaisen käsitystä säännösten sisällöstä

Luottamusverkoston hallintamalli pähkinäkuoressa

Keitä mukana

- Luottamusverkoston laissa määritellyt jäsenet
- Valvova viranomainen Viestintävirasto
- Muut viranomaiset mukana oman päätöksensä mukaan, TSV:llä oma lakisääteinen roolinsa
- Muut toimijat kiinnostuksensa ja edellä lueteltujen yhteisen harkinnan mukaan

Hallintamalli - työryhmäyhteistyö/yhteissääntely

- Viestintäviraston kutsuma (avoin) työryhmä
 - » vaihtaa tietoa
 - » seuraa kehitystä
 - » osallistuu luottamusverkoston käytännesääntöjen ja sopimusmallien valmisteluun
 - » Yhteissääntelyä: säännökset ja viranomainen asettaa tavoitteen, yhdessä etsitään keinot toteuttaa
 - » yritysten vastuu ja mahdollisuudet vaikuttaa sisältöön riippuu yritysten aktiivisuudesta ja näkemysten ristiriidattomuudesta
- Yritykset vastaavat omasta liiketoiminnastaan – business as usual
- Viranomaiset vastaavat valvonnasta - business as usual

Käytännesäännöt ja sopimusmallit

- Viestintävirasto (tai muu viranomainen) antaa ohjeena, suosituksena tms.
- Ei oikeudellisesti sitova, mutta kuvaa säännösten vaatimuksia ja syrjimätöntä toimintatapaa
- Tietosuojaan käytännesäännöille pyrittäneen saamaan TSV:n hyväksyntä, vähintäänkin näkemys!
- Koska sopimusmallien muuttamisella on vaikutuksia sopimuksiin, muuttamiseen suhtaudutaan pidättyvästi. Siksi valmistelujakso on tärkeä.

Käytännestäntöjen alustava sisällys

1. Johdanto ja ohjeen tarkoitus
2. Aikataulu ja eIDAS
3. Määritelmät
4. Säännöshierarkia

5. Sopimusmallit

5.1 Sopijaosapuolet

5.2 Tunnistuspalveluntarjoajan omalle vastuulle ja luottamusverkoston yhteistyövastuulle kuuluvat asiat

5.3 Tunnistuksen varmuustasot

5.4 Tekniset rajapinnat ja tunnistamistietojen vähimmäissisältö ("minimum data set")

5.5 Tietoturvahäiriöt

5.6 Toimivuus: käytettävyys, huoltokatkot, vikatilanteet ja muutokset

5.7 Tunnistustapahtumien välittämisen keskeyttäminen

5.8 Yhteistyö virhetilanteiden selvittämiseksi

5.9 Tietosuoja

5.10 Tunnistusverkostopalvelun käyttöön liittyvät maksut

5.11 Sopijapuolten keskinäinen vastuunjakko (vahingonkorvaukset)

5.12 Salassapito

5.14 Sopimusmallin muuttaminen

5.13 Sopimuksen siirtäminen ja päättöminen

5.14 Riitaisuuksien ratkaiseminen

Aikataulu

- Määräysmuutokset ja ohjeet/suositukset valmistellaan ensin
- Hallintamallityöryhmässä 2015 laaditut käytännesääntöluonnokset viimeistellään syksyllä 2016, kun lain, asetuksen ja määräysten sisältö on lyöty lukkoon
 - » Viestintävirasto hankkii keväällä 2016 asiantuntijaselvityksen vahingonkorvausvastuista
 - » LVM ja Vivi keskustelevat keväällä 2016 Tietosuoja-valtuutetun kanssa tietosuojakäytännöluonnoksen arvioimiseksi
- Kysymys työryhmälle: tarvitaanko luottamusverkoston valmistelulle oma alatyöryhmä tai omat teematapaamiset laajan työryhmän puitteissa

Selvitys luottamusverkoston vahingonkorvausoikeudellisista kysymyksistä

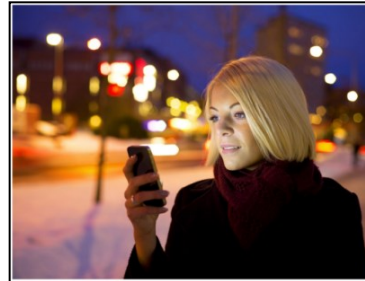
- Selvityksen tekee prof. Olli Norros
- Tavoitteena mahdollisimman käytännönläheinen selvitys, joka kattaa ainakin seuraavat asiat:
 - » Kuvataan periaatteet, joiden perusteella vahinkoja arvioidaan tunnustuslain mukaisessa luottamusverkostossa
 - » Käydään läpi Viestintäviraston esiselvityksessä kuvatut vahinkotilanteet ja mahdollisia muita vahinkotilanteita
 - » Kuvataan erityisesti sopimuksen ulkopuolisiin vastuisiin liittyviä kysymyksiä
 - » Laaditaan mallisopimuslausekkeitä, joita voidaan sisällyttää luottamusverkoston käytännesääntöihin
- Esittely työryhmälle huhtikuun kokouksessa

Viestintäviraston ja toimijoiden viestintä

Tietoturvaohjeet

Teemakuukaudet

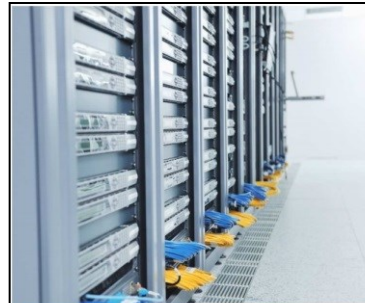
- Heinä-elokuu: Näin meitä huijataan
- Syyskuu: Langattomasti, mutta turvallisesti
- Lokakuu: Päätelaitteiden tietoturva ja yksityisyyden suoja päätelaitteissa
- Marraskuu: Pilvipalveluiden tietoturva
- Joulukuu: Salasanat
- Tammikuu: Vuosiraportti
- Helmikuu: Haittaohjelmat
- Maaliskuu: Automaatiolaitteet
- Huhtikuu: Automaatioverkot
- Toukokuu: Yksityisyydensuoja
- Kesäkuu : Tietoverkkorikokset
- Heinäkuu : Netiketti
- Elokuu : Etätyöskentely

Tietoturvavinkkejä matkapuhelimen turvalliseen käyttöön

10/2014

Viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus

Pilvipalveluiden turvallisuus

Mitä organisaatioiden tulisi huomioida pilvipalveluja hyödyntäessä

Viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus

Etusivu > Kyberturvallisuus > Tietoturvaohjeet

Tietoturvaohjeet

Päivitetty 27.02.2015

Tältä sivulta löydät tietoturvaohjeita, jotka ovat tarkoitettu niin jokaiselle käyttäjälle kuin palveluiden ylläpitäjillekin. Lisäksi saat tietoa muista tietoturvaan liittyvistä käytännöistä.

Jokaiselle käyttäjälle

- Ohje 7/2014 Tietoturvavinkkejä henkilökohtaisten pilvitallennuslaitteiden turvalliseen käyttöön
- Ohje 6/2014 Tietoturvavinkkejä pilvitallennuspalveluiden turvalliseen käyttöön
- Ohje 4/2014 Tietoturvavinkkejä matkapuhelimen turvalliseen käyttöön
- Ohje 3/2014 Mitä tulikaan sovitua?
- Ohje 2/2014 Langattomasti, mutta turvallisesti
- Ohje 1/2014 Näin meitä huijataan
- Ohje 1/2012 Kiristyshaittaohjelman poistaminen tietokoneelta
- Ohje 4/2011 Internetin itsepuolustuskurssi
- Ohje 3/2011 Opas turvalliseen verkko-ostamiseen
- Ohje 2/2011 Langattomien verkkojen tieturvasta
- Ohje 4/2010 Tietoturvaloukkaustilanteisiin varautuminen
- Ohje 3/2003 Roskapostituksen aiheuttamat ongelmat

Palvelujen ylläpitäjille

- Ohje 4/2012 OpenX-mainosalustan ylläpidosta
- Ohje 1/2011 Verkkopalvelun ohjelmistoalustan valinta ja palvelun turvallinen ylläpito
- Ohje 3/2009 Huijauspalvelimille suuntautuvan liikenteen suodattaminen
- Ohje 1/2007 Haittaohjelman saastuttamaksi epäillyn Windows-järjestelmän tutkinta

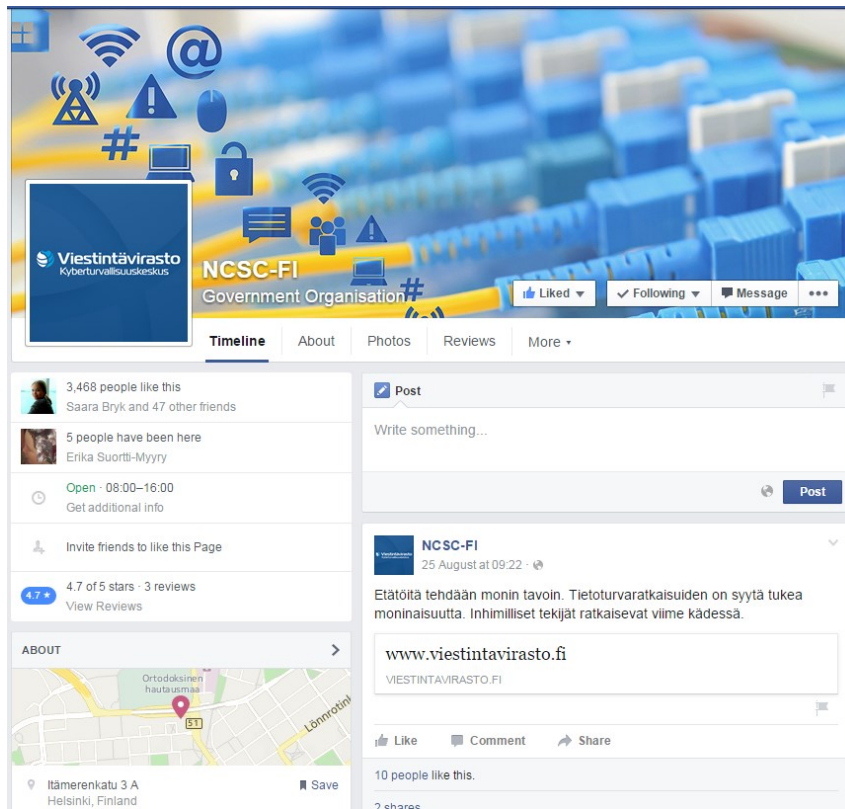
Muita tietoturvakäytäntöjä

- Palveluiden turvallinen käyttö
- Laitteiden turvallinen käyttö
- Ohje 5/2014 Pilvipalvelujen turvallisuus organisaatioille
- Ohjeita viestinnän suojaamiseen (päivitetty 2.10.2014)
- Suositus 205/2014 S: Kansainvälisesti toteutetun palvelun tieturvasta tiedottaminen
- Ohje 3/2010 Traffic Light Protocol (TLP)
- Ohje 2/2010 Oikeus käyttäjän tunnistamiseen
- Ohje 1/2010 Tietoja varastavat haittaohjelmat

Muuta aiheeseen liittyvää

- Tietoturva-aiheiset esitykset
- Tietoturva-artikkelit ja katsaukset
- Tietoturvamääräykset ja muut asiakirjat

Muut kanavat: Facebook ja Twitter

<https://www.facebook.com/NCSC.FI>

Twitter: @cert-fi

Teemakuukaudet

- Häiriötilanteet (syyskuu)
 - » Mikä verkkoa vaivaa?
 - » Näin soitat hätäpuhelun häiriötilanteessa
 - » Vaaratiedote kuuluu ja näkyy usealla viestintäkanavalla
- Etätyö (elokuu)
 - » Etätyön riskit osaksi organisaation tietoturvan hallintaa
 - » Vastuut tietoturvasta etätyössä
 - » Sähköinen viestintä korostuu etätyössä
 - » Etätyön tietoturvallinen järjestäminen organisaatiossa
 - » Käytännön vinkkejä etätyön tietoturvaan
- Tietoverkkorikollisuus (Kesäkuu)
 - » Rikoksia verkossa tai verkon avulla
 - » Tietoverkkorikokseen ei yleensä voi syyllistyä vahingossa
 - » Marko Forss: Sosiaalisen median rikoksista on tullut arkipäivän rikollisuutta
 - » Toimi näin, jos joudut verkkorikoksen uhriksi

Viestintä

- Viestintäviraston viestinnän teemakuukausi 4/2016 – vieraskynät tervetulleita
- Alustavia ideoita
 - » Käyttäjille: mitä tarjolla, huolellisuusvelvoitteet
 - » KV-muutokset: tunnistuspalveluiden käyttö rajojen yli
 - » Luottamuspalvelut: toimijoiden tavoittaminen
- Toimijoiden oma viestintä
- Verkkosivujen päivittäminen
 - » huom. erityisesti tunnistuspalveluntarjoajarekisterin tietojen lisääminen luottamusverkoston myötä (mukaan lukien merkinnät siirtymäaikana)

Työkohteiden priorisointi

Näkemyksenne?

Tehtäviä

- ☐ Tunnistuspalvelut ja luottamusverkosto
 - ☐ tekniset rajapinnat toimijoiden välillä
 - ☐ toimijoiden auditointivaatimukset
 - ☐ Yhteistyöryhmä ja käytäntesäännöt/sopimusmallit
- ☐ rajat ylittävä tunnistaminen
 - ☐ kansainvälinen yhteistyö , mm. tunnistamisjärjestelmien notifiointi
 - ☐ kansallisten tunnistamisjärjestelmien sovitus kansainväliseen rajapintaan
- ☐ luottamuspalvelut
 - ☐ valvonta (etukäteisvalvonta hyväksytyjen palveluiden (qualified services) osalta ja jälkikäteisvalvonta muiden palveluiden (non-qualified) osalta
 - ☐ auditointi ja sertifiointi
- ☐ Muita?????

Työryhmän toimintatavat

Sähköpostilistojen käyttö

- Työryhmän jäsenille perustettu listserv-lista
 - » Kaikki voivat lähettää listalle viestejä, kaikki saavat viestit
 - » Viestin lähetyksessä pyydetään kuittausta – vastataan OK
- Määräystyöryhmälle ma lista
- Muita?

Dokumenttien jakelu

- Pöytäkirjat ja muut dokumentit jaetaan sähköpostitse
- Kotimaiset ja EU-säädökset löytyvät kootusti Viestintäviraston verkkosivulta (myös kieliversiot)
<https://www.viestintavirasto.fi/ohjausjavalvonta/laitmaarayksetpaatokset.html>
- Osa dokumenteista tulee olemaan saatavilla Viestintäviraston www-sivuilta osoitteesta
<https://www.viestintavirasto.fi/ohjausjavalvonta/yhteistyö/kansallinenyhteistyö/työryhmat/tunnistaminenjaluottamuspalvelut-työryhma.html>

Seuraavat koko työryhmän "yleis"kokoukset

- 2/2016

- » PE 1.4. klo 9-12 tai
- » TI 12.4. klo 9-12

- 3/2016

- » TI 31.5. klo 9-12 tai
- » KE 1.6. klo 12.30-15.30

Viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus

www.kyberturvallisuuskeskus.fi
www.viestintävirasto.fi
